

NEIENHUIJSEN
OPEN RUIMTE

In de media

Bron url:

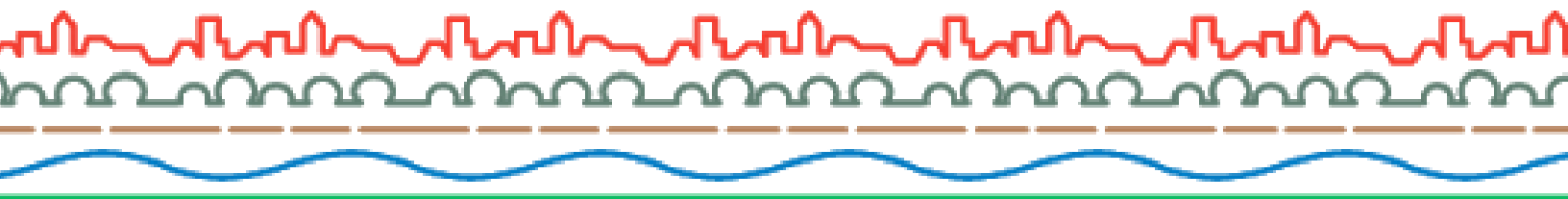
<https://www.dorpsbelanghees.nl/wp-content/uploads/2018/12/2016-nr.-1-SB-WEB.pdf>

Maart 2016 - De Stenen Bank - Cor van der Donk

Een voedselbos in Hees

“Weelderig als een natuurlijk bos, mooi als een landschapspark en eetbaar als het paradijs.”

De nieuwsbrief van Kenniscentrum Voedselbossen schuwt de superlatieven niet. De laatste tijd schieten dan ook her en der initiatieven voor voedselbossen de grond uit. Zo ook op het terrein van voorheen de Noviokassen aan de Bredestraat in Hees. Lukt het om deze mooie beloften waar te maken? De informatieavond(*) op 10 december 2015 in wijkcentrum Heseweide werd goed bezocht door ongeveer vijftig personen. Eef Neienhuijsen gaf uitleg over de kaders, doelstellingen en planning. Vervolgens lichtte Cor van der Donk (Werkgroep Groen van Vereniging Dorpsbelang Hees) de activiteiten van de werkgroep toe. Als laatste gaf Wouter van Eck als expert uitleg over het toepassen van een voedselbos op deze locatie. Een beeldimpresie (o.a. een animatie) getekend door Alroy Nanlohy van de Gemeente werd als leidraad gebruikt.

Wat was de ambitie ook al weer?

Waar we als werkgroep aanvankelijk ijverden voor dichte bosachtige begroeiing, ontstond het idee om landbouw en natuur te verzoenen. Het voedselbos is een hedendaagse verwijzing naar het vanouds dorpse karakter van Hees. We hebben als werkgroep advies ingewonnen bij Wouter van Eck. Hij weet agroforestry en permacultuur te combineren in een mooi ontwerp.

De kassen zijn al gesloopt en binnenkort wordt het terrein zaaiklaar gemaakt. Op 12 april, tijdens de Algemene Leden Vergadering van VDH, wordt u in een presentatie bijgepraat over de actuele stand van zaken. Er wordt dan ook ingegaan op de educatieve waarde van het voedselbos en op veiligheidsaspecten

Wat treft u aan in het voedselbos?

Naast de bekende voedseldragers zullen vooral onbekendere soorten als olijfwilg, Chinese mahonie, de Chinese kornoelje, de slangenden en de schapenbes geplant worden. Zeker in de zomermaanden zal het straks zoemen van de insecten, kruipen er padden rond, nestelen er veel verschillende vogels, en vinden ook dwergmuis en wezel er een plekje. Het terrein vormt dan een heuse oase van biodiversiteit.

Het geheim van een succesvol voedselbos is dat je de natuur het werk laat doen. Dus niet langer spitten, wieden en schoffelen, maar juist de grond de rust gunnen die nodig is om een gezond bodemleven te ontwikkelen. Op die manier groeien vaste planten het best. Zo worden meer ecologische principes van een natuurlijk bos ingezet om een verrassend grote variatie aan fruit, noten en eetbaar blad te produceren. Denk aan het plannen en planten in meerdere lagen –van de grootste woudreuzen tot lagere struiken in halfschaduw– met klimmers en kruipende planten als extra lagen. Denk ook aan het bieden van nestgelegenheid en overwinteringsmogelijkheden aan nuttige insecten. Of denk aan het op de bodem laten liggen van lekker veel organisch materiaal, zodat de vruchtbaarheid toeneemt en water wordt vastgehouden voor droge tijden.

NOTE: Wij proberen van teksten en beeldmateriaal de rechthebbende te achterhalen om het materiaal met diens toestemming te kunnen gebruiken. Het kan zijn dat dit niet in alle gevallen gelukt is. Mocht er materiaal zijn waarvan je kunt aantonen rechthebbende te zijn en wil je niet dat wij dit materiaal op deze op onze website gebruiken, neem dan contact op via www.nh-openruimte.nl.

Natuurlijke balans

Voor groeiende biodiversiteit is de plantenrijkdom een primaire voorwaarde. Iedere voedselketen begint immers bij het benutten van het organisch voedsel dat planten met behulp van zonlicht opbouwen. Veel dieren vervullen vervolgens een cruciale rol voor de plantenwereld. Het gaat om bestuiving door hommels, bijen en zweefvliegen; plaagbeheersing door lieveheersbeestjes, oorwormen en zweefvliegen; en bemesting door vogels en zoogdieren. Deze functionele samenhang van planten, vogels, zoogdieren, insecten en schimmels zorgt ervoor dat diverse kringlopen ontstaan in een natuurlijke balans. In een natuurlijk bos vindt jaarlijks een enorme productie van biomassa plaats, zonder schadelijke input als kunstmest of bestrijdingsmiddelen. Mesten, spuiten of gieten is niet nodig. Indien goed aangelegd, kan ook bij een voedselbos volstaan worden met weinig beheer.

Een voedselbos heeft net als een natuurlijk bos tijd nodig om zich goed te ontwikkelen. Als onkruiden je irriteren kun je ze afsnijden en als organische mest op de bodem leggen. Schoffelen of spitten bevoordeelt echter de juist weinig geliefde pioniersplanten zoals akkerdistel en ridderzuring. Die zullen dan uitbundig gaan woekeren. Als de schaduw toeneemt en het bodemleven zich verder ontwikkelt, verdwijnen deze pioniersplanten na een paar jaar echter vanzelf. Ze zijn verslaafd aan zonlicht en kale, verstoorde grond. Ze groeien nooit in een bos, en dus ook niet meer in een wat ouder voedselbos.

Eetbaar groen

Een voedselbos in je wijk, dat sluit aan bij de brede aandacht die de laatste jaren is ontstaan voor streekproducten, eten met de seizoenen, en wildplukken. Een sympathieke spelregel is dat ieder er mag plukken en proeven naar eigen behoefte, maar niet meer dan dat. Zo laat je ook nog wat over voor andere buurtbewoners. In het huidige ontwerp is een picknickplek voorzien. Wellicht wordt het een plaats waar straks recepten worden uitgewisseld.

Door bewust te kiezen voor eetbare soorten krijgt het groen meer betekenis voor de bewoners. Het gemeentegroen is niet langer enkel een groen decorstuk, maar een zinvol deel van de leefomgeving. Naast een voedselbos zijn er nog veel meer mogelijkheden: lanen met walnoten

en tamme kastanjes, plantsoenen met Josta-bes en kroosjespruim, een kiwi die tegen de gevel van de school groeit... Als je er oog voor hebt, zie je tal van mogelijkheden. Hoe meer hoe beter!

Zie voor meer informatie: www.facebook.com/foodforestketelbroek en www.richforests.org

Voor dit artikel is gebruikt gemaakt van informatie van Wouter van Eck, de presentatie en de terugblik van de gemeente op de bijeenkomst van 10 december 2015. Bewerking door Cor van der Donk, namens de Werkgroep Groen.

(*) Voor de gepresenteerde informatie tijdens de bewonersavond op 10 december 2015 verwijzen we u naar www.nijmegen.nl (typ "voedselbos Bredestraat" en u wordt doorverwezen).